

njega zavoljo Boga, ni treba pripovedovati, kako obnašati se do bližnjega, kajti ljubezen keršanska mu vse to pové. „Vse kar koli hočete, da bi vam bližnji storil, to tudi vi njemu storite, v tem je vsa postava in prerokii.“

Ali te močne keršanske ljubezni, ktero bi mogli odrasčeni imeti, otrok ne more spoznati. Ljubezni se nauči le v domači hiši; draga mati, skerbni oče, ljubi bratje in sestre so pervi, ktere otrok ljubi, in ljubi jih zato, ker tudi oni njega ljubijo. Te ljubezni se otrok ni naučil, le privadel se je je. Če tedaj vidi, da so njegovi domači usmiljeni do bližnjega, mu radi posrežejo in pomagajo v potrebi, če krivico voljno poterpé in bližnjemu radi odpusté, če sliši, da je človek dolžan bližnjega ljubiti zavoljo Boga, ker smo vsi otroci enega nebeškega Očeta, če se mu naroča, naj nikdar bližnjemu žalega ne storí, in naj mu pomaga, če ne more drugače, vsaj z dobro besedo, z usmiljenim sočutnim sercem, — navadi se otrok ljubeznjivosti, krotkosti, prizanesljivosti do bližnjega; navadi se tudi po svojih okolisčinah lepega, prijaznega in dvorljivega obnašanja.

Ponarejen denar je pravemu denarju dostikrat zeló podoben, koliko pa je vreden? Dosti staršev, in morebiti tudi učenikov, navadi otroke dvorljivosti, lepega obnašanja, sladkih in gladkih besedí do bližnjega; pa zakaj, čemu in do koga? To ni keršanska ljubezen, to je le olikanata sebičnost; človek si posluži medenih in gladkih besedi, da svojega bližnjega prekani; napolni si usta z gladkimi besedami, kedar od bližnjega kaj pričakuje, drugače pa je takošen še bolj sirov in neusmiljen od neomikanega in nevednega človeka, ki pa ima dobro serce. Otroci tako izrejeni, ne poznajo prave ljubezni do bližnjega, njih vladost je ponarejen denar, s katerim pozneje ljudi slepe.

Iz tega se tedaj vidi, da ljubezni do bližnjega, lepega in prizanesljivega obnašanja navadi otroke le tisti, kdor sam to čuti in te lastnosti na sebi ima. Otroci tega privajeni, bojo v poznejših letih, ko bodo spoznali in razumeli veliko pervo in poglavitno zapoved, toliko bolj bližnjemu dobrí, kolikor so se tega že v mladosti navadili.

Iz dnevnika nekega starega učitelja.

30. marca. Kaj je storiti, kedar človek zmerzne. Zmerzenjen človek se mora rahlo prenesti; ako se s takim ne

ravná lepo, je mogoče, da se mu roka ali noga zlomi, ker je vse terdo. Obleko in obutev hitro z njega izreži, in ga položi v sneg, ga dobro s snegom za en čevelj na debelo zakidaj, samo pri ustih in pri nosu naredi luknjo za dihanje. Ako bi zmerznenega človeka hitro djali na toplo, bi ga umorili, čeravno bi še živel. Ako ni snega, naj se zmerznenec dene v kak skeden, potem naj se zavije v merzle mokre rjuhe. V eni uri, če je mogoče, nalič kad ledene vode, in zmerzlo truplo do brade namoči. Nekaj časa potem pa prilij topljeje vode, da se udje začnó gibati. Potem ga vzemi iz vode, ga položi v hladno posteljo, ga dergni s suknom in kertačami, kakor take, ki jih iz vode potegnejo. Kedar se zmerzneni človek začenja oživljati, naj se mu dá piti čaja dišečih zeliš in nekoliko jesiba. Vina ali druge močne pihače pa ne sme vžiti. Ker zmerznenec rad umerje zavoljo tega, ker ga zadene mervoud, se mora hitro po zdravnika poslati, da mu puša.

31. marca. Pomoč zoper kačji pik. Tu se mora hitro pomagati. Pervo je, da se mora stup iz rane izmesti ali s pravo vodo, ali s svojo vodo, pa ne z merzlo, temuč s toplo. Tudi izsesati se more stup iz rane; toda varovati se je treba, da ta, kdor stup sesá, nima razpokanih ustnic ali sploh kake rane v ustih, sicer bi ga stup umoril, ker stup le takrat škoduje, kedar se zmeša s krvjo kake rane. Kedar je rana izprana, naj se iztiska ali izžema. Stiskati pa se mora zgoraj nad rano, to je, tistam, kjer je bliže serca. Poslednjič je treba rano izžgati tako, da se poštupa s smodnikom in se na nji sožgè, ali pa naj se s kakim razbeljenim železom posmodi. Potem naj se celi ud pomaže z lanenim ali laškim oljem, in naj se nekoliko časa derži nad žerjavico, da se prisad uda ne prime. Se vé, da se mora pred vsem tem poslati po zdravnika.

Šolsko blago.

S številjenjem naj se združuje poduk v gospodarstvu.

1. Pregovor pravi: „Gnoj je krah“. Pepel je tudi gnoj. Pepel ima v sebi lugasto sol ali pepelik (potaselj), ki je mnogim rastlinam posebno potreben živež. S pepelom se popravijo premokrotni travniki, da se namesti kisle klaje dobi sladka trava, ki potrebuje pepelika, in mah pomori. Za deteljo, za ajdo je pepel posebno dober, pa tudi za razne zeliša in vertne pridelke; med drugim gnojem na gnojiscu pomešan ali pa sam posejan, je zeló koristen. Škoda, zeló škoda je tedaj pepel zametovati ali ga po nič prodajati. Nevedno gospodinje ga pepelarjem prodajajo po kakih 25 kr. mernik, ker ne vejo, da bi jim